

Силабус
навчальної дисципліни
Методика організації освітнього процесу в закладах
позашкільної освіти

2025-2026 навчальний рік

Освітня програма: «**СЕРЕДНЯ ОСВІТА (ТЕХНОЛОГІЇ)**»

Спеціальність: А4 Середня освіта (Технології)

Галузь знань: 01 Освіта

Рівень вищої освіти: другий (магістерський)

Викладач	Перегудова Валентина Іванівна
Посилання на сайт	https://edu.bdpu.org/course/view.php?id=615#section-0
Контактний тел.	050 184 26 89
Е-mail викладача:	peregonta@gmail.com
Графік консультацій	Четвер 18.00-18.40; субота 13.00-14.15

Обсяг курсу на поточний навчальний рік:

Кількість кредитів/ годин	Лекції	Практичні заняття	Самостійна робота	звітність
3/90	12	12	70	екзамен

Семестр: перший

Мова навчання: українська

Ключові слова: система позашкільної освіти; керівник гуртка; навчальна програма; календарно-тематичний план; науково-методичне забезпечення.

Мета та предмет курсу: оволодіння майбутніми вчителями трудового навчання, технологій та методистами закладу позашкільної освіти, методикою організації освітнього процесу в закладах позашкільної освіти, основними засадами її управління, її змісту і структури.

Компетентності та програмні результати навчання:

- ЗК 7. Здатність до науково-дослідницької діяльності, пошуку науково-обґрунтованих рішень актуальних освітніх проблем.
- СК 2. Здатність використовувати та удосконалювати методи, організаційні форми та засоби навчання, розкриваючи закономірності засвоєння

знань, умінь і навичок, виявляючи суть процесу формування переконань і досвіду.

– СК 3. Здатність знаходити та використовувати інформацію з різних джерел (електронних, письмових, архівних, усних) відповідно до актуальних завдань професійної діяльності, навчання, виховання та розвитку учнів закладів загальної середньої, позашкільної.

– СК 10. Здатність розробки змісту освітнього процесу; до відбору й доцільного використання науково-діагностичного інструментарію, методів, форм, засобів навчання та виховання.

– ПР 8. Здатність до нестандартного вирішування наукових завдань, формулювати оригінальні теоретичні й практичні висновки (рекомендації), прогнозувати розвиток досліджуваних явищ, творчо застосовувати сучасні методи та методики наукового пошуку для власного професійного зростання з дотриманням культури академічної доброчесності.

– ПР 11. Здатність до функціонального уявлення про об'єкт дослідження або вивчення, виявлення суперечностей між реальною професійною практикою, рівнем наукових знань і потребою усвідомити сутність явища, формулювання професійної проблеми.

– ПР 12. Виявляти навички адаптації та оперативного реагування в змінних умовах, здійснювати освітній процес на постконфліктних/деокупованих територіях.

Зміст курсу:

Змістовий модуль 1. Загальні питання організації методичної роботи в закладі позашкільної освіти

Тема 1. Загальні положення про організацію позашкільної освіти.

Система позашкільної освіти. Мета та основні завдання позашкільної освіти. Методи позашкільної освіти. Напрями позашкільної освіти. Структура позашкільної освіти. Освітній процес у закладі позашкільної освіти. Науково-методичне забезпечення позашкільної освіти.

Тема 2. Якісна позашкільна освіта та відповідність її сучасним життєвим потребам розвитку країни.

Організація життєдіяльності вихованців на основі особистісно-орієнтованого навчання в закладі позашкільної освіти. Роль професійної компетентності педагога в умовах закладу позашкільної освіти. Роль моніторингу професійної компетентності для підвищення якості освіти.

Тема 3. Науково-методична діяльність як ефективний засіб оптимізації освітньої та методичної роботи в закладах позашкільної освіти.

Науково-методичне забезпечення позашкільного педагогічного процесу в позашкільному освітньому об'єднанні. Роль методичної ради в оновленні змісту роботи закладу позашкільної освіти. Роль методичних об'єднань керівників гуртків у підвищенні рівня професійної майстерності педагогів. Методичний супровід зростання професійної майстерності керівників гуртків закладів позашкільної освіти.

Тема 4. Сутність методичної роботи закладі позашкільної освіти.

Відділ методичної роботи. Професійна компетентність методиста, її складові. Методист закладу позашкільної роботи: функції, ролі, зміст діяльності. Щоденні оперативні форми методичної роботи. Щотижневі оперативні форми методичної роботи. Щомісячні оперативні форми методичної роботи. Щосеместрові оперативні форми методичної роботи.

Змістовий модуль 2. Навчально-методичне забезпечення освітнього процесу закладу позашкільної освіти

Тема 5. Навчальна програма в позашкільній освіті.

Загальна характеристика терміну «програма». Класифікація програм. Навчальна програма з позашкільної освіти. Основи розроблення навчальної програми з позашкільної освіти. Надання грифу Міністерства освіти і науки України. Вимоги до навчальних програм.

Тема 6. Методичний супровід організації, роботи та ведення документації гуртка.

Форми та методи позашкільної освіти. Поняття про планування роботи гуртка. Загальна схема-конспект гурткового заняття. Основні компоненти організації навчальної діяльності гуртка. Методи освітньої діяльності. Педагогічні прийоми, що сприяють якісному заняттю.

Методи навчання: рішення задач (технічні, технологічні, конструкторські) проблемного викладання (проблемна дискусія, проблемно-пошуковий), дослідницький, виконання проєктів, словесні (лекція, пояснення, розповідь, ілюстрування), репродуктивні (письмові, графічні, творчі, діагностичні вправи), практичні роботи, демонстрування, самостійне спостереження.

Методи контролю і самоконтролю у навчанні: індивідуальне опитування, фронтальне опитування, комбіноване опитування, письмовий і тестовий контроль, самоконтроль і самооцінка.

Політика курсу (особливості проведення навчальних занять): обов'язкове дотримання академічної доброчесності студентами («Кодекс доброчесності університетської спільноти Бердянського державного педагогічного університету» (https://bdpu.org.ua/wp-content/uploads/2025/11/kodeks_dobrochesnosti_universytet_skoji_spilnoty_bdpu1.pdf)), а саме: самостійне виконання всіх видів робіт, завдань, форм контролю, передбачених робочою програмою даної навчальної дисципліни; посилення на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей; надання достовірної інформації про результати власної навчальної (наукової, творчої) діяльності, використанні методики досліджень і джерела інформації.

Політика використання штучного інтелекту визначається положенням БДПУ (https://bdpu.org.ua/wp-content/uploads/2025/09/polityka_vykorystannya_shtuchnog_o_intelektu_v_osvitnomu_proczeni_berdyanskogo.pdf), зокрема при підготовці до практичних занять дозволено часткове використання ШІ для структурування матеріалу, підготовки презентацій, перекладання джерел з інших мов, забороняється копіювання та генерація неправдивих фактів, забороняється використовувати в контрольованому середовищі під час проведення заліку.

Технічне й програмне забезпечення/обладнання, наочність: освітні платформи інтерактивної взаємодії у форматі відео-конференції ZOOM, Google Meet; віртуальне навчальне середовище Moodle університету, що містить навчально-методичний комплекс дисципліни для ефективної взаємодії, самоосвіти та контролю освітніх результатів здобувачів; Google-сервіси (Keep, документи, презентації, форми, чат, календар, диск); ноутбук HP 255 G9 (6A1A9EA; мультимедійний проектор Optima GT 1080e; екран.

Система оцінювання та вимоги: внутрішня університетська 100-бальна шкала. Після вивчення навчальної дисципліни їх результати конвертуються в шкалу ECTS шляхом ранжування навчальних досягнень.

Оцінка за університетською шкалою	Оцінка шкалою ЄКТС
90-100	A
78-89	B

65-77	C
58-64	D
50-57	E
35-49	FX (з можливістю повторного складання)
1-34	F (з обов'язковим повторним вивченням ОК)

Узагальнені критерії оцінювання:

- «А», 90–100 балів – здобувач вищої освіти виявляє особливі творчі здібності, уміє самостійно здобувати знання, без допомоги викладача знаходить та опрацьовує необхідну інформацію, уміє використовувати набуті компетентності для прийняття рішень у нестандартних ситуаціях, переконливо аргументує відповіді, самостійно розкриває власні обдарування й нахили;
- «В», 78–89 балів – здобувач вищої освіти вільно володіє вивченим обсягом матеріалу, застосовує його на практиці, вільно розв'язує вправи й задачі в стандартних ситуаціях, самостійно виправляє допущені помилки, кількість яких незначна;
- «С», 65–77 балів – здобувач вищої освіти вміє зіставляти, узагальнювати, систематизувати інформацію під керівництвом викладача, у цілому самостійно застосовувати її на практиці, контролювати власну діяльність, виправляти помилки, серед яких є суттєві, добирати аргументи для підтвердження думок;
- «D», 58–64 бали – здобувач вищої освіти відтворює значну частину теоретичного матеріалу, виявляє знання й розуміння основних положень; із допомогою викладача може аналізувати навчальний матеріал, виправляти помилки, серед яких є значна кількість суттєвих;
- «E», 50–57 бали – здобувач вищої освіти володіє навчальним матеріалом на рівні, вищому за початковий, значну частину його відтворює на репродуктивному рівні (обсяг набутих компетентностей здобувача відповідає мінімальним критеріям);
- «FX», 35–49 балів – здобувач вищої освіти володіє матеріалом на рівні окремих фрагментів, що становлять незначну частину навчального матеріалу (до 20 %);
- «F», 1–34 бали – здобувач вищої освіти володіє матеріалом на рівні елементарного розпізнання й відтворення окремих фактів, елементів, об'єктів.

Розподіл балів, які отримують студенти

Поточне тестування та самостійна робота						Екзамен	Сума
T1	T2	T3	T4	T5	T6		
10	20	10	10	10	10	40	100

Список рекомендованих джерел (наскрізна нумерація)

Основні

1. Биковська О.В. Стратегія розвитку позашкільної освіти. К.: ІВЦ АЛКОН, 2018. 96 с.
2. Пустовіт Г.П., Тихенко Л.В. Позашкільна освіта: дидактичні основи методів навчально-виховної роботи. ВГД «Університетська книга», 2023. Кн. 2. 272 с.
3. [Крекотіна Т.М.](#) [Перепелиця Н.В.](#) [Сидоренко Н.Ю.](#) [За заг. Ред. к.п.н.Л.В.Тихенко.](#) Позашкільна освіта: дидактичні основи методів навчально-виховної роботи. ВГД «Університетська книга», 2023. Кн. 1. 270 с.
4. [Крекотіна Т.М.](#) [Перепелиця Н.В.](#) [Сидоренко Н.Ю.](#) [За заг. Ред. к.п.н.Л.В.Тихенко.](#) Позашкільна освіта: дидактичні основи методів навчально-виховної роботи. ВГД «Університетська книга», 2023. Кн. 3. 272 с.

Додаткові

5. Дубинський М. Життєва компетентність. Позашкілля. 2008. №1. С. 45-46.
6. Єрмаков І. Крок за кроком до життєвої компетентності та успіху. Упр. освітою 2004. №18. С. 8-10.
7. Кабанець М. Розвиток системи педагогічної підтримки обдарованих школярів у східноукраїнському регіоні (кінець ХХ – початок ХХІ ст. : автореф. дис. ... докт. пед. наук: 13.00.01. Київ, 2019. 40 с.

Інтернет ресурси

8. www.rada.gov.ua - Верховна Рада України
9. www.Kmu.gov.ua - Кабінет Міністрів України
10. www.hobi.com.ua - Міністерство освіти і науки України
11. – Шкільний світ
12. <https://zakon.rada.gov.ua/go/1841-14> - Закон про позашкільну освіту
13. <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/2145-19> - Закон про освіту